

Talousarvion 2026 raami

Keski-Pohjanmaan aluehallitus 16.06.2025 § 179
2525/00.02.00/2025

Valmistelija talousjohtaja Helinä Saarela

Yleistä taloussuunnittelusta

Hyvinvointialuelain 115 § mukaisesti aluevaltuuston on kunkin vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä hyvinvointialueelle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio, jossa otetaan huomioon hyvinvointialuekonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä tulee hyväksyä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Taloussuunnitelma on laadittava siten, että se on tasapainossa tai ylijäämäinen viimeistään toisen talousarviovuotta seuraavan vuoden päättyessä. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Hyvinvointialueen taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään kahden vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä.

Talousarvioraami 2026

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen hallintosäännön 77 § mukaisesti aluehallitus hyväksyy suunnittelukehykset ja talousarvion laadintaohjeet.

Hyvinvointialueen strategia ja sitä toteuttava Soite 2030 - uudistamis- ja muutosohjelma ohjaavat talousarvion laatimista. Soite 2030 – ohjelmaa toteuttaen hyvinvointialueen ensimmäisten vuosien alijäämät on saatu selkeästi pienemmään. Kuluvin vuoden talousarvio on -7,1 miljoonaa euroa alijäämäinen.

Vuoden 2026 talousarvion valmistelun pohjaksi esitetään +14 miljoonan euron ylijäämää. Vuoden 2025 talousarvio ja -suunnitelma (muutosTA2025, alijäämä -7,1 M€, KPHAV 19.5.2025, § 11) on toiminut pohjana talousarvioraamin valmistelussa. Kuluvin vuoden talousarviosta johtuen on arvioitu, mikä olisi realistinen ulkoisten tuottojen ja kulujen toteuma vuonna 2026. Kuluarviossa on huomioitu Soite 2030 – ohjelman toteuttamisen jatkaminen toiminnan ja talouden sopeuttamiseksi. Valtion yleiskatteinen rahoitus on huomioitu valtiovarainministeriön 4/2025 julkaiseman painelaskelman (=arvio tulevien vuosien rahoituksesta) mukaisena. Korkokulut on arvioitu huomioiden vieraan pääoman määrä. Poistot on arvioitu huomioiden taseeseen aktivoidujen hankintamenojen määrä ja uusien investointien poistorasitus. Näin on päädytty talousarvioraamiin +14 miljoonan euron ylijäämästä vuonna 2026.

Raamia valmistaeltaessa on tiedossa tulos 1-4/2025. Koko vuoden tulosta on vaikea tässä kohdin vuotta arvioida. Näin ollen on mahdollista, että talousarvioraamia on tarve täsmentää syksyn aikana.

Talousarvioraami +14 miljoonaa euroa ei täytä hyvinvointialuelain 115 § mukaista vaatetta, että kumulatiivinen alijäämä hyvinvointialueen ensimmäisiltä toimintavuosilta 2023-2026 olisi katettu vuoden 2026 loppuun mennessä. Kumulatiivisen alijäämän määrä 2023-2024 on yhteensä -37,3 miljoonaa euroa (v. 2023 -20,5 M€ + v. 2024 -16,8 M€). Mikäli vuosi 2025 toteutuisi muutostalousarvion mukaisesti -7,1 miljoonaa euroa alijäämäisenä, katettava kumulatiivinen alijäämä vuoden 2026 loppuun mennessä olisi +44,4 miljoonaa euroa. Oletuksella, että vuoden 2026 tulos olisi talousarvioraamin +14 miljoonaa euroa mukainen, kumulatiivisesta alijäämästä jäisi kattamatta vuoden 2026 loppuun mennessä -30,4 miljoonaa euroa. Alijäämä arvioidaan pystyttävän kattamaan vuosien 2027 – 2028 aikana. Näin ollen suunnittelukausi 2026-2028 asettuu merkittävästi ylijäämäiseksi. Sen edellytyksenä on Soite 2030 – ohjelman toteuttamisen jatkaminen läpi suunnittelukauden.

Taloussuunnittelun aikataulu

Talouden ja toiminnan suunnittelun ohjeistus rakennetaan kesän aikana. Ohjeistuksen valmistelua johtaa talousjohtaja (johtosääntö 6 §). Toimialueilla tehtävä suunnittelu alkaa elokuussa. Johtoryhmä seuraa suunnittelun etenemistä ja antaa tarvittaessa lisäohjeita. Aluehallitusta tiedotetaan suunnittelun etenemisestä syksyn mittaan.

Aluehallitus käsittelee valmiin toiminta- ja taloussuunnitelman 1.12.2025 ja esittää sen hyväksymistä aluevaltuuston 15.12.2025 kokouksessa. Kokousajat ovat ehdolliset sille, että aluehallitus hyväksyy 16.6.2025 kokouksessaan syksyn kokousaikataulua koskevan esityksen.

Päätösesitys	Aluehallitus hyväksyy vuoden 2026 talousarvion valmistelutyön suunnitteluraamiksi +14 miljoonan euron ylijäämän.
Päätös	Aluehallitus hyväksyi päätösesityksen.

Merk. talousjohtaja esitteli asian kokouksen alussa.